

Horizoncoördinaten naar equatoriale coördinaten:

Gegeven voor een bepaalde plaats met breedte φ de horizoncoördinaten A en h van een hemellicht L .

Bereken voor dit hemellicht L de corresponderende equatoriale coördinaten H en δ

Uit de cosinusregel op de sterrenkundige driehoek volgt:

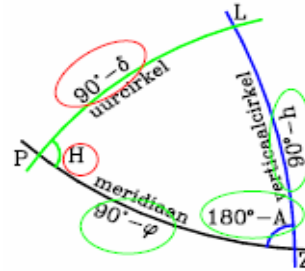
$$\sin \delta = \sin \varphi \sin h - \cos \varphi \cos h \cos A$$

levert ondubbelzinnig declinatie δ ($-90^\circ < \delta < +90^\circ$)

De ondubbelzinnige bepaling van de uurhoek H ($0h < H < 24h$) (bepaling van het juiste kwadrant) vergt twee formules (sin en cos):

Uit de sinus en sinus-cosinusregel volgt:

$$\begin{aligned} \cos \delta \sin H &= \cos h \sin A \\ \cos \delta \cos H &= \cos \varphi \sin h + \sin \varphi \cos h \cos A \end{aligned}$$

Equatoriale coördinaten naar Horizoncoördinaten:

Gegeven voor een bepaalde plaats met breedte φ de equatoriale coördinaten H en δ van een hemellicht L .

Bereken voor dit hemellicht L de corresponderende horizoncoördinaten A en h .

Uit de cosinusregel op de sterrenkundige driehoek volgt:

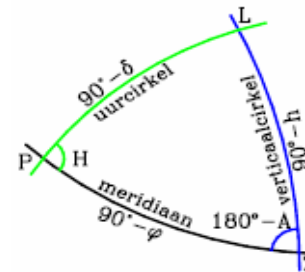
$$\sin h = \sin \varphi \sin \delta + \cos \varphi \cos \delta \cos H$$

levert ondubbelzinnig h ($-90^\circ < h < +90^\circ$)

De ondubbelzinnige bepaling van de azimut A (bepaling van het juiste kwadrant) vergt twee formules (sin en cos):

Uit de sinus en sinus-cosinusregel volgt:

$$\begin{aligned} \cos h \sin A &= \cos \delta \sin H \\ \cos h \cos A &= -\cos \varphi \sin \delta + \sin \varphi \cos \delta \cos H \end{aligned}$$

Equatoriale coördinaten naar Ecliptische coördinaten:

Gegeven de equatoriale coördinaten α en δ van een hemellicht L en de helling ε van de ecliptica.

Bereken voor dit hemellicht L de corresponderende ecliptische coördinaten λ en β

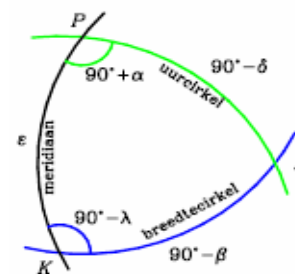
Uit de cosinusregel toegepast op de positiedriehoek PKL volgt:

$$\sin \beta = \sin \delta \cos \varepsilon + \cos \delta \sin \varepsilon \sin \alpha$$

levert ondubbelzinnig β ($-90^\circ < \beta < +90^\circ$)

De ondubbelzinnige bepaling van de ecliptische lengte λ (bepaling van het juiste kwadrant) vergt twee formules (sin en cos): Uit de sinus en sinus-cosinusregel volgt:

$$\begin{aligned} \cos \beta \cos \lambda &= \cos \delta \sin \alpha \\ \cos \beta \sin \lambda &= \sin \delta \sin \varepsilon + \cos \delta \cos \varepsilon \sin \alpha \end{aligned}$$

Ecliptische coördinaten naar equatoriale coördinaten:

Gegeven de ecliptische coördinaten λ en β van een hemellicht L en de helling ϵ van de ecliptica.

Bereken voor dit hemellicht L de corresponderende de equatoriale coördinaten α en δ

Uit de cosinusregel toegepast op de positiedriehoek PKL volgt:

$$\sin \delta = \sin \beta \cos \epsilon + \cos \beta \sin \epsilon \sin \lambda$$

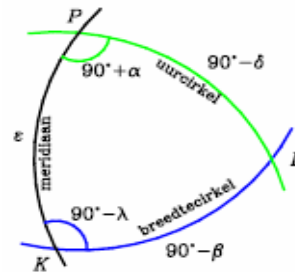
levert ondubbelzinnig δ ($-90^\circ < \delta < +90^\circ$)

De ondubbelzinnige bepaling van de rechte klimming α

(bepaling van het juiste kwadrant) vergt twee formules (sin en cos): Uit de sinus en sinus-cosinusregel volgt:

$$\cos \delta \cos \alpha = \cos \beta \sin \lambda$$

$$\cos \delta \sin \alpha = -\sin \beta \sin \epsilon + \cos \beta \cos \epsilon \sin \lambda$$

Discretisatie met gelijk klasseninterval:

$$B_n = \min + (n - 1) d$$

Discretisatie met een rekenkundige reeks:

$$\min + X + 2X + \dots + nX = \max$$

Discretisatie met een meetkundige reeks:

- bereken log (max) en log(min)
- pas gelijke klassen-interval toe
- antilogaritme

Discretisatie met een harmonische reeks:

- 1/min en 1/max
- toepassing gelijke klassen-interval
- bereken 1/X

Discretisatie volgens gemiddelden

- gemiddelde waarde is de grens tussen twee klassen
- eventueel verdere opdeling door opnieuw de gemiddelden te nemen
- aantal klassen: steeds machten van 2

Kwantielen (kwartielen, kwintielen of decielen)

- ongeveer evenveel individuen in elke groep
- amplitude = (aantal individuen - 1) / aantal klassen
- Klassegrenzen:

- 1e: eerste individu = minimum
- 2e: individu (1+1x amplitude)
- 3e: individu (1+2x amplitude)
- '''
- laatste = maximum

Methode van Bertin:

- altijd oneven aantal klassen
- centrale klasse bevat het gemiddelde
- klassebreedte links = (gem-min)/aantal klassen) x2
- klassebreedte rechts = (max - gem)/aantal klassen) x2

Standaarddeviatie:

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{j=1}^N (X_j - \bar{X})^2}{N}}$$

Index van Jenks

$$S = \frac{\sum_{j=1}^n [(kl.breedte / kl.gemiddelde) - (kl.breedte / kl.midden)]}{n}$$